

# GONIEC KRAKOWSKI

**CENY OGŁOSZEN:** Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.- Zł. Drobnie za słowo 24 gr. Piekarskie słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 41.

Kraków, środa 19 lutego 1941 r.

Nadesłano, a nie zamówione przez redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata portu. Konto czekowe: Warszawa 658.

## Olbrzymi orkan szaleje nad półwyspem Pirenejskim

### Olbrzymi pożar w Santander. – 200 domów w płomieniach.

San Sebastian, 18 lutego. Nad całą Hiszpanią przeszła w sobotę i niedzielę potężna fala niepogody, która w prowincjach północnych przybrała charakter orkanu, powodującą liczne nieszczęśliwe wypadki, pożary, katastrofy kolejowe itd. Najtragiczniejsze w skutkach nieszczęście wydarzyło się w nocy sobotniej na trasie kolejowej z Bilbao do San Sebastian, w pobliżu Zumaya.

Niedaleko za tą stacją zawiodła dostawa prądu tak, że pociąg zatrzymał się na moście nad rzeką Uroa.

Potężny wicher zepchnął trzy w pełni obciążone wagony pociągu do rzeki.

Dotychczas wydobyto 22 zabitych i znaczną ilość ciężko rannych. Prace ratunkowe są nadzwyczaj utrudnione. Ponieważ połączenia telefoniczne między San Sebastian a miejscem, w którym wydarzyła się katastrofa, ciągle są przerywane, przeto nie można ustalić dokładnej liczby zabitych. Istnieje jednak przekonanie, że przewyższa ona znacznie podaną początkowo liczbę 22 ofiar.

Skutkiem orkanu wybuchł w Santander olbrzymi pożar, którego ofiarą padło 200 domów. Połączenia są przerywane. Wiadomości, bardzo niedokładne, na temat pożaru zostały podane przez stacje radiowe okrętów, znajdujących się w porcie. Według nich pożar wybuchł na okręcie-cysternie, znajdującym się w dokach.

Skutkiem burzy ogień rozprzestrzenił się niezmiernie szybko.

Miejscowe straże pożarne były bezsilne. Także i zawezwanym na pomoc strażom pożarnym z pobliskich miejscowości, jak z Bilbao, San Sebastian, Oviedo, nie udało się do tej chwili opanować pożaru.

Wiadomości o szczegółach zniszczeń, spowodowanych przez pożar dochodzą również ze stolicy Portugalii. Jak wynika z jednej z nadeszłych ostatnio depech, orkan spowodował w Lizbonie i okolicy znaczne szkody materiałowe. W Lizbonie tylko niewielka ilość ulic nie poniosła szkód. Wiele zakładów elektrycznych zostało unieruchomionych tak, że nastąpiła przerwa w dostawie prądu dla ruchu tramwajowego i oświetlenia. Także i gazownie odniosły uszkodzenia tak, że ludność została wezwana do zrezygnowania z użycia gazu.

W okolicach Lizbony, według pobieżnych obliczeń, uszkodzonych zostało ok. 4.000 połączeń telefonicznych. Także i stacje radiowe musiały przerwać nadawanie audycji, ponieważ uszkodzone zostały maszyny i anteny. Pewna ilość domów musiała zostać opróżniona na zarządzenie policji z powodu niebezpieczeństwa zawalenia się. Wszędzie

na ulicach leżały kawałki cegieł i murów z rozwalonych domów.

Latarnie zostały poprzewracane, a drzewa powyrwane z korzeniami.

Policja, straż ogniowa i ochotnicze siły pomocnicze pracują od soboty bez przerwy, aby naprawić najcięższe uszkodzenia. Jak

**Już obecnie można uważać pożar ten za największy pożar miasta w historii świata.**

Płomienie przetrzuciły się ze starego miasta, właściwego ogniska pożaru, na nowe części miasta. Porozumienie się ze światem jest coraz trudniejsze, gdyż także i stacja radiowa w Santander padła ofiarą pożaru. Wszystkie dzienniki w Santander przestały również wychodzić z powodu klęski. Próba uratowania zakładów chemicznych,

potężną była siła orkanu dowodzi tego fakt, że w lizbońskim parku miejskim zostały powyrwane z korzeniami drzewa, liczące po 300 lat.

Jeszcze większe szkody niż w Lizbonie spowodował orkan w sąsiedniej miejscowości Cascaes. Wicher porzywał tam dachy z licznych domów i spowodował zalanie części obszaru. Także i tam tysiące drzew zostało wyrwanych z korzeniami.

Według ostatnio nadeszłych wiadomości pożar, szalejący w Santander, przybiera na rozmiarach.

## Stare miasto w Santander zupełnie spalone.

30.000 bezdomnych. – Pionierzy w akcji ratunkowej. – Starania władz o pomoc dla ofiar katastrofy.

Madryt, 18 lutego. Według ostatnich wiadomości z Santander, ofiarą pożaru padło stare miasto z jego historycznymi, starożytnymi budowlami przy wąskich uliczkach. 30.000 osób zostało pozbawionych dachu nad głową. Rozmiarów szkód narazie nie dało się jeszcze nawet w przybliżeniu ustalić, ale według pobieżnych obliczeń, szkody te wahają się między 90 a 150 milionów pesetów.

Według przypuszczenia, olbrzymi ten pożar powstał przez krótkie spięcie, względnie przez pożar w jednym z kominów. Silny wicher przeniósł płomienie na dalsze domy.

Wbrew pierwszym wiadomościom, składki nafty i benzyny hiszpańskiego towarzy-

stwa monopolowego nie spaliły się. Pożar strawił jedynie pomieszczenia biurowe.

Poza katedrą w Santander spalono zostały wielkie hotele „Ronlity” i „Continental”, jak również budynek prowincjonalnego zarządu finansowego.

W poniedziałek popołudniu wysłano z San Sebastian 40 samochodów z wojskami pionierskimi do Santander, które mają być użyte do prac ratunkowych.

Celem dostarczenia pomocy bezdomnym, którzy stracili cały swój dobytek, postawiono do dyspozycji z Bilbao większe ilości środków żywności i samochody z kocami wełnianymi i częściami odzieży, dostarczone przez zarząd wojskowy, względnie przez „Falangę”. Wysłano tam również samochody sanitarne do nawiedzonych stra-

### Zniesienie rumuńskiego dekretu z 14 września 1940 r.

(=) Bukareszt, 18 lutego. Na mocy rozporządzenia rządowego został zniesiony dekret z 14 września 1940 r., stanowiący dotychczas podstawową ustawę ustrojową Rumunii.

Na mocy tego dekretu Rumunja stała się państwem narodo-wo-legionowe, ruch legionowy został uznany jako jedyna rumuńska organizacja polityczna, zaś generał Antonescu piastował stanowisko szefa państwa i kierownika ustroju narodo-wo-legionowego, a Horia Sima mianowany był szefem ruchu legionowego i zastępcą premiera.

### Dalsze eliminowanie żydów z życia publicznego w Rumunii.

(=) Bukareszt, 18 lutego. Według urzędowej statystyki opublikowanej w dziennikach bukareszteńskich, żydowski urzędnicy i współpracownicy zostali usunięci ze wszystkich publicznych urzędów, oraz armii. Żydzi zostali wykluczeni z organizacji zawodowych takich wolnych zawodów, jak adwokacki, lekarski i t. d. Żydom odebrano wszystkie koncesje szynkarskie, oraz zezwolenia na prowadzenie kinoteatrów. Również wykluczono żydów ze sportu rumuńskiego.

sziwa klęską miasta celem niesienia pomocy rannym. Jak doniosły ostatnie depece, pożar w Santander zdołano w poniedziałek wieczorem ugasić.

### Wybuch parowca-cysterny.

Nowy Jork, 18 lutego. W Texas City eksplozował skutkiem pożaru parowiec-cysterna „Panmassachusetts”, wiozący na pokładzie 107 beczek benzyny. Jeden członek załogi poniósł śmierć, piętnastu odniosło ciężkie rany.

Straż pożarna usiłowała ugasić pożar, wybuchły w urządzeniach dokowych, była jednak bezsilna wobec szybko przetrzuciających się płomieni. Całe środowisko wyleciało w powietrze wśród ogłuszającego huk.

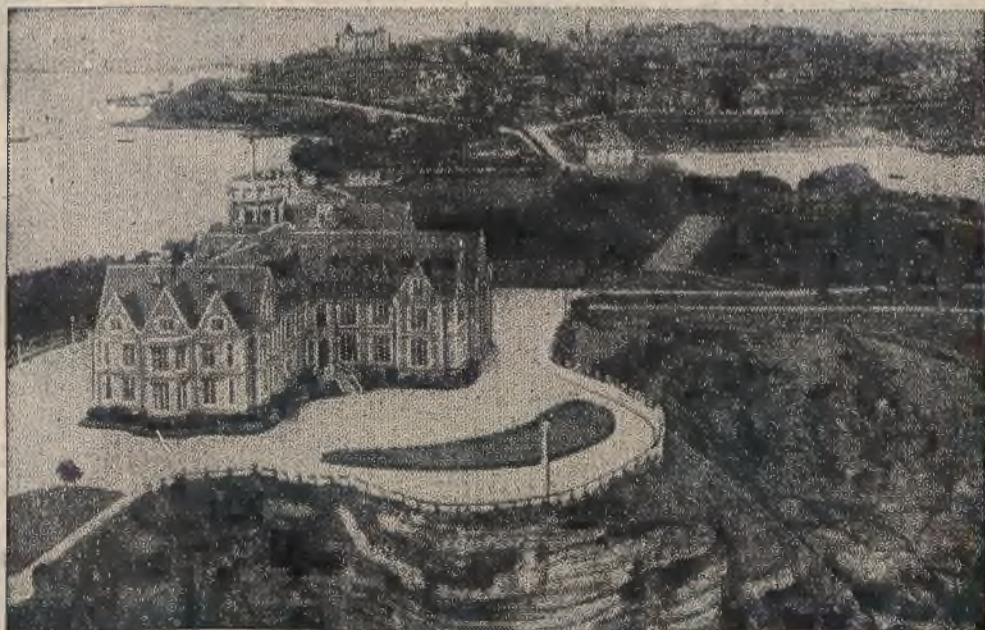
Drugi parowiec-cysternę zdołano w ostatniej chwili usunąć z niebezpiecznego otoczenia.

### Holownik wyleciał w powietrze.

Istanbul, 18 lutego. Skutkiem wybuchu silnika wyleciał w powietrze stojący na kotwicy w Złotym Rogu holownik motorowy wraz z holowanym statkiem. 7 osób odniosło przytem ciężkie kontuzje. Pewna, nieznaną dotychczas ilość osób, które przeżywały na okręcie i na wybrzeżu zaginęły. Istnieje przekonanie, że osoby te zostały rozerwane przez potężny wybuch, względnie utonęły.

### Pociąg towarowy najechał na robotników kolejowych.

(§) Berno, 18 lutego. Według doniesień z Vichy, pociąg towarowy najechał w pobliżu Avignonu na grupę robotników kolejowych, zatrudnionych przy naprawie toru. Wskutek tego wypadku 3 robotników poniosło śmierć, zaś 4 odniosło ciężkie rany.



Widok ogólny miasta Santander przed pożarem.



Pałac Magdaleny w Santander.



## Droga Francji ku klęsce.

# Dlaczego Francja przegrała wojnę w roku 1940?

Kraków, w lutym.

Dobiega ósmy miesiąc od chwili, kiedy armia francuska została rozbita i kiedy rząd francuski wystosował do rządu niemieckiego prośbę o zawarcie zawieszenia broni.

Do dziś dnia jednak trudno sobie zdać sprawę, jak mogło dojść do tego, aby Francja, zwycięzca wielkiej wojny światowej w dwadzieścia lat po zawarciu traktatu wersalskiego, mogła ponieść tak straszliwą porażkę, jakiej nie znają jej dzieje. Wielkie bitwy przegrane przez Napoleona pod Lipskiem, czy też pod Waterloo, były raczej klęskami Cesarza, a nie klęskami Francji. Przegrana w r. 1870 była wielką, ale w każdym razie nie miała takich rozmiarów, jak klęska roku 1940.

Zagadka ta zapewne długo jeszcze nie zostanie rozwiązana. Miną zapewne lata, zanim wszelkie tajemnice kancelaryj wojskowych i gabinetów ministerjalnych staną się dostępne dla historyków, którzy z pyłu i zapomnienia wskrzeszą dzieje tragiczne dla Francji lat i wykażą,

na czym polegał błąd wodzów narodu francuskiego.

Nie znaczy to jednak, aby już teraz nie podejmowano prób w kierunku tej frapującej wszystkich zagadki. Materjał jednak, jaki dzisiaj mamy do dyspozycji, nie jest kompletny. Są to przeważnie wspomnienia ludzi, którzy blisko stali ministrów i generałów francuskich, są to fragmenty aktów, raportów i sprawozdań, niema jednak kompletny wszystkich odnoszących się do tego tematu dokumentów, aby zestawili całkowity obraz przyczyn i powodów klęski Francji.

Wiele z tych rzeczy, które współcześni publicyści francuscy publikują obecnie na łamach prasy francuskiej i zagranicznej, znane było opinii publicznej, wiele jednak dostępne było tylko dla wtajemniczonych. W owym czasie znajdowano środki, jak zresztą w wielu innych krajach, aby zapobiec szerzeniu wiadomości, zgodnych wprawdzie z istotnym stanem rzeczy, ale nie odpowiadających kierunkowi polityki. Poza to głosy trzeźwych ludzi, którzy ostrzegali przed karygodnym postępowaniem dawnych rządów we Francji z pod znaku frontu ludowego, były lekceważone i uważane za defetyzm. Nie pomogli nawet głosy takich ludzi jak gen. Weyganda — najbliższego współpracownika marszałka Focha z czasów wojny światowej.

Jeden z pisarzy francuskich, kryjący się pod pseudonimem A. M., dobrze poinformowany o stosunkach francuskich i angielskich, opowiada, że już w r. 1936 w rozmowie prywatnej Winston Churchill wezwał go, aby więcej uwagi poświęcił sprawom lotnictwa francuskiego i na rzecz odpowiedniej propagandy zrezygnował ze swej działalności beletrystycznej.

Churchill już wtedy twierdził, że lotnictwo francuskie upada.

Mówił on: „W tym momencie istnieje jeden tylko temat, który powinien interesować Francuzów, a mianowicie zagrożenie Francji przez lotnictwo niemieckie”.

Pewien pułkownik francuski, dowódca formacji lotniczej oświadczył: „Jeśli wojna wybuchnie, umrzemy wszyscy mężnie, lecz zwyciężyć nie możemy uczynić nic ponadto. Jesteśmy zbyt nieliczni i maszyny nasze są już stare”.

Ale o tym opinia publiczna nie wiedziała. Wymieniając zabiegi państw autorytatywnych starano się osłabić przekonanie, że ich potęga opiera się na mocnych i rzeczowych podstawach. Nie chcieli wiedzieć, że w r. 1937 miesięczna produkcja samolotów we Francji wynosiła zaledwie 38 samolotów, podczas gdy Niemcy w tym samym czasie produkowały tysiąc samolotów miesięcznie. Przyczyną takiego niedoświadczenia

Daremnie Francois Poncet, ambasador francuski przy rządzie niemieckim, pisał listy ostrzegające. Nie czytano ich, albo lekceważono. Ambasador Laroche pisał otwarcie z Warszawy, że nie dziwi się Polsce, gdy ta szuka zbliżenia z Niemcami, jeśli widzi, co dzieje się we Francji.

Ówczesny minister wojny w rządzie angielskim Hore Belisha, zapytany, ile dywizji może Anglia przysłać do Francji na wypadek wybuchu wojny z Niemcami — oświadczył, że w pierwszym okresie Francja może liczyć jedynie na sześć dywizji angielskich. Zaskoczyło to Francuzów, którzy domagali się przysłania 32 dywizji, a trzeba przypomnieć, że podczas wojny światowej we Francji walczyło 85 dywizji angielskich.

Nie należy się dziwić, że ludzie, którzy byli poinformowani o tym stanie rzeczy, chcieli wystąpić z inicjatywą pokojowego załatwienia sporu polsko-niemieckiego, gdyż wiedzieli, że gdyby Francja chciała dotrzymać przyrzeczenia i stanąć w obronie Polski — to nie sprosta wziętym na siebie zadaniom.

Tego samego zdania był także i minister

spraw zagranicznych Francji Bonnet, który był gorącym zwolennikiem koncepcji hr. Ciano zwołania konferencji europejskiej dla zlikwidowania sporu polsko-niemieckiego. Początkowo za tą koncepcją opowiedział się i ówczesny premier Daladier, ale w ostatniej chwili zmienił swoje stanowisko i odrzucił wszelkie próby mediacji ze strony włoskiej.

Jeden z pisarzy francuskich pisze: „Tak rozpoczęła się wojna, przegrana przez Francję w momencie jej wypowiedzenia. Nie mieliśmy odpowiedniej ilości samolotów ani tanków, ani artylerji przeciwlotniczej, ani nawet fabryk, potrzebnych do produkcji wojennej”.

Słowa wymowne, ale przerażające. Dziś stać dopiero okazuje się, że mit o sile militarnej Francji, o potęgę jej fortyfikacji

istniał tylko na papierze i w umysłach szarych ludzi.

Wojska angielskie przybyły do Francji i zajęły stanowiska obok armji francuskiej.

Miesiące mijają, a wielka armja nie robiła właściwie nic.

Brak walki osłabiał ducha armji, lenistwo osłabiało siłę odporną żołnierza, zwłaszcza, że w międzyczasie organizowano wielkie zbiórki na rzecz żołnierzy. Jeden z żołnierzy angielskich wprost oświadczył, że nie jest w stanie wypalić 200 papierosów dziennie, które otrzymuje w podarunku.

Myślano, że linja Maginota z jej wspaniałymi fortyfikacjami jest wystarczającym zabezpieczeniem się przed atakami niemieckimi.

## A tymczasem linja ta urywała się pod Montmedy, a w Belgji i Holandji nie było właściwie żadnych poważniejszych umocnień.

Teoretycy wojny wskazywali na to, że broń ofensywna jest dziś dziesięciokrotnie silniejsza, a umocnienia dziesięciokrotnie słabsze, ale zdania ich pomijano lekceważeniem, gdyż wygodniej było wierzyć w odporność linji Maginota.

Jeden ze znawców sztuki wojennej, Chavineau był zdania, że linja umocnień cementowych jest zdolna przetrzymać każdą ofensywę, a na wypadek, gdyby jedna linja została przerwana, to w międzyczasie zdoła się wybudować druga linja. Nikt nie liczył się z tem, że ta pierwsza linja może być przełamana równocześnie w kilku miejscach i że nie będzie czasu na wybudowanie drugiej.

A tymczasem żołnierze francuscy i angielscy zaczęli się kopaniem rowów w błotnistym gruncie. Nudziła ich ta robota, tem więcej, że nie widzieli przed sobą żadnego wroga. Zupełnie nie wykorzystano

doświadczeń z wojny polsko-niemieckiej, a z drugiej strony bardzo niewiele wiedziiano o tej wojnie, gdyż nie przypuszczano, że we Francji może również rozwinąć się wojna „błyskawiczna”.

Zaloga linji Maginota składała się z wojsk lotaryńskich. Miało to swoje dobre strony, ponieważ żołnierz jeszcze przed zmobilizowaniem mógł obserwować i wiedzieć jej urządzenia. Mieszkał przecież niedaleko fortyfikacji. Był to zresztą żołnierz niezwykle dzielny i odważny, ale nie mógł przypuszczać, że nieprzyjaciel obędzie tę linję i zajdzie go od tyłu. Poza to żołnierz wykołebał psychicznie długie, bezczynne oczekiwanie na przebieg wypadków. — Przecież jedna z pań komitetu pomocy dla żołnierzy szła tak daleko w trosce o armję, że chciała zorganizować jakąś akcję za... wojną dla żołnierzy, aby im już niczego nie zbywało. (C. d. n.)

## Turecko-bułgarski pakt nieagresji.

Belgrad, 18 lutego. Jak donosi urzędowe jugosłowiańska agencja telegraficzna Avala, w Ankarze podpisano deklarację nieagresji między Turcją a Bułgarią.

Deklarację podpisali: minister spraw zagranicznych Saracoglu oraz poseł bułgarski w Ankarze. W deklaracji, która składa się z czterech punktów, wyrażono życzenie, aby obok politycznych stosunków, nawiązać bliższe stosunki gospodarcze i handlowe oraz prowadzić taką politykę prasową,

która odpowiada dobrym stosunkom między obydwojma krajami.

W Jugosławiji podpisanie deklaracji spowodowało uczucie ulgi i odprężenia po napięciu ostatnich dni. Deklarację tę uważa się za dalszy dowód wykluczenia wpływu angielskich z Bałkanów, tak, że wpływy te obecnie obejmują jedynie Grecję. Ostatni rozwój wypadków przypisuje się w pierwszej linii działalności niemieckiej dyplomacji w Turcji i w Bułgarii.

## Czeska prasa o »pakcie przyjaźni« między Sikorskim a Beneszem.

(=) Praga, 18 lutego. Czeskie dzienniki w ironicznej formie doniosły o niedawno zawartym »pakcie przyjaźni« między Sikorskim i drem Beneszem w Londynie, a który to pakt został gorliwie wykorzystany przez Anglię dla nowej propagandy.

„Ceske Slovo“ wskazuje na nielogiczność wszystkich w tym „związku“ pokładanych nadziei i przedstawia, że rzeczywistość etosunki w Europie są zupełnie inne, niż jak to sobie przedstawiają ci panowie. Przedewszystkiem dawne państwo czechosłowackie nie istnieje już od dwóch lat, a także została złamana potęga Francji, na której się ono opierało. Słowacja i Węgry zawsze pójdą z Niemcami i Włochami.

Byłe państwo polskie jest dzisiaj, jako Generalne Gubernatorstwo, w połowie w posiadaniu wielkiej Rzeszy, zaś w drugiej części wchodzi w skład Rosji Sowieckiej. Wojskowa słabość Anglii wskazuje na to, że Anglia wkrótce stanie się dominjum

## Żydzi robią „czeską“ propagandę

(=) Praga, 18 lutego. Praski dziennik „Ceske Slovo“ donosi o działalności morawskich żydów w politycznych kołach londyńskiej emigracji.

Żydzi ci, nie mając odwagi zaciągnąć się w szeregi armji — służą tam jedynie jako „propagandziści“. Pismo przytacza nazwiska niektórych żydowskich dziennikarzy, którzy z narodem czeskim nie mają nic wspólnego, a przemawiających de Czechów przez londyńskie radio.

Jest więc naprzykład pan Kauders Kopecky, który swego czasu przetrwał się z jednej partji politycznej — b. republiki

czeskiej — do drugiej i obecnie w Londynie podsywa się pod czeskie nazwisko. Jednakże w Czechach i Morawach nikt na jego wyczynny nie zwraca uwagi, podobnie jak i na dziennikarza Vladimira Stedry, który obecnie też nosi czeskie nazwisko, gdy tymczasem wszyscy mieszkańcy Pragi doskonale o tem wiedzą, że jest on żydem.

\*

Czeski dziennik „Vecer“ publikuje w wydaniu z dnia 15 b.m. treść ulotki, kolportowanej w wielkich ilościach wśród zamieszkałych we Francji robotników czeskich

## Marszałek von Böhm Ermolli obchodzi 85 urodziny.

Wiedeń, 18 lutego. Złoty z wojny światowej generał austriacki, baron von Böhm Ermolli, posiadający obecnie rangę generalnego feldmarszałka Rzeszy, obchodził ostatnio 85 urodziny.



Urodził się w roku 1856 w Lacona we Włoszech i po wybuchu wojny światowej objął komendę drugiej armji austriackiej, poprzednio będąc komendantem wojskowego okręgu krakowskiego. Marszałek Böhm Ermolli brał udział w walkach w Serbji, a następnie kierował operacjami przeciwko Rosji. W roku 1917 był dowódcą armji austriackiej przy odbieraniu wschodniej Mołdowoli i Bukowiny z rąk rosyjskich.

Gen. Böhm Ermolli posiada najwyższe odznaczenia, a mianowicie przedewszystkiem order Marji Teresy, nadawany niezwykle rzadko, oraz wielką wstęgę pruskiego „Pour le Mérite“.

I słowackich. Treść tej ulotki zdradza machinacje t. zw. „Czesko-słowackiego komitetu narodowego“ w Paryżu, stojącego w zupełności na usługach kapitalistów angielsko-francuskich.

Następnie panowie ci przystąpili do organizowania „armji czesko-słowackiej“. W armji tej rolę się od generałów, pułkowników, majorów i kapitanów, gdy tymczasem kilka tysięcy robotników Czechów oraz Słowaków zamknięto w zawieszonych barakach, zaś ich rodziny wydano na łup niedostatków, odmawiając im udzielenia zasiłków.

Niewyszkolonych i uzbrojonych w nikłą ilość amunicji, bez zaopatrzenia i bez zerw. rzuceno ich pod huraganowy grad pocisków i na niemieckie czołgi. Po zalamaniu się frontu we Francji wybitniejsi dygnitarze wsiedli na okręty, udając się do Anglii, pozostawiając zarazem robotników czeskich na łasce losu. Ci sami panowie nie wstydził się paktować i pertraktować z monarchistami habsburskimi oraz polskimi emigrantami. Pertraktowali oni między sobą i przeciwko sobie — wszystkie te jednak konferencje i pertraktacje miały za cel zajęcie foteli ministerjalnych, które należało obsadzić.

W związku z tem zabiera głos „Vecer“, stwierdzając, że jedynym celem tej klikki emigranckiej nie jest uwolnienie narodu, o czem skwałitwie prawła, lecz utworzenie sobie drogi do władzy i do złota.

## Darlan objął ministerstwo spraw wewnętrznych.

Vichy, 18 lutego. Po noszeniu rady ministrów, odbytem w niedzielę rano, dowiadują się, że admirał Darlan objął ministerstwo spraw wewnętrznych, które zostało połączone ze stanowiskiem wiceprezidenta.

Generalnym sekretarzem ministerstwa spraw wewnętrznych zamianował admirał Darlan dyr. wydziału dla spraw regionalnych departamentów, Sabatiera, oraz dyrektora narodowej policji bezpieczeństwa Charim'a.

## Król Faruk zachorował.

Rzym, 18 lutego. Choroba króla egipskiego Faruka okazuje się poważniejszą, niż początkowo przypuszczano.

Przez Syryję dowiadują się z Kaira, że król Faruk od ośmiu dni nie opuszcza łóżka.

Przerwa w działalności wewnętrzno-politycznej, spowodowana jego chorobą, jest tylko pozorną. Poza kulisami toczą się bowiem w dalszym ciągu rozmaite akcje. Prasa egipska zapowiada rozbięcie większości parlamentarnej.

## Portfel plk. Donovanana znalazł się.

Sofja, 18 lutego. Portfel specjalnego wysłannika Roosevelta plk. Donovanana, który został zgubiony podczas zabawy w pewnym nocnym lokalu w Sofji w dniu 23 stycznia, znalazł się obecnie w równie tajemniczy sposób jak zaginął Portfel ten zawierał paszport pułkownika i szereg innych dokumentów.



WŁADYSŁAW BARCICKI.

# WIZYTA

Powieść współczesna.

21)

Walczyl on przez cale zycie z przeciwnosciami, staral sie i cierpiat, jednym slowem byl nieszczesliwy. Gdy jednak porownamy zycie dwoch tych generacji, znajdziemy harmonie, szczegolnie wyrównuje sie z nieszczesciem, powodzenie z niepowodzeniem. — Ale nie odciągajmy od tematu: powiem państwu jeszcze, że moja teoria „harmonizacji faktów lańcuchowych“ przewiduje, iż każdy fakt dostosowany jest do charakteru człowieka, jakiego dotyczy. Jeden człowiek będzie umiał nakazać faktom taki, a nie inny kierunek, inny znów podda się im w całości, trzeci wkońcu wykreśli się im jak waz, optymistę spotykać będą zawsze rzeczy dobre z tego chochoj prostego powodu, że nie będzie on brał tragicznie nawet złych wydarzeń, pesymista zaś złe, gdyż pomijając już to, że wszystko będzie widział w czarnych kolorach, nastawienie jego wyzywa niejako złe i niekorzystne wydarzenia.

Przerwał na chwile. Niektórzy z zaproszonych poczęli wymieniać półgłosem swoje spostrzeżenia na temat teorii profesora Szelię, która zrobiła na nich wielkie wrażenie. Każdy przecież człowiek myśli w takich razach o sobie i wszystko co usłyszy, odnosi do swojej osoby.

— Otóż tydzień temu stanął między tu obecnym panem mecenasem Jerskim a mną zakład co do tej teorii. Mecenas, jak powiedziałem twierdził, że niema wyrównania w życiu, ja przeciwnie. Aby zbadać te rzeczy i zebrać doraźnie pewien materiał, postanowiliśmy a raczej p. Jerski zgodził się z własnej woli przeprowadzić eksperyment, który może nazwać prawdziwie oryginalnym.

— Tutaj muszę zrobić małą dygresję aby państwa zapoznać z terenem, na którym eksperyment miał się odbyć. Terenem tym miało być mieszkanie mecenasem w Alei Róż. Mieszkanie to jest zapewne niejednej pani i niejednemu z obecnych tu panów znane z przyjeź, jakie mecenas w niem urządzał. Nie przesadzę, jeśli powiem, że urządzenie jego jest wspaniałe, że zarówno meble, obrazy, książki, dywany i t. d. tworzą piękne ramy. Napewno nikt inny tylko właśnie mecenas Jerski zdecydowałby się na ten eksperyment. Polegał on na tem, że z wybięciem godziny ósmej wieczór dnia 13 marca bieżącego roku, mecenas opuścił mieszkanie, przeprowadził się do znajomych, dał urlop swej służbie, która również wyjechała gdzieś na wieś do krewnych czy znajomych, jednym słowem opróżnił mieszkanie z wszelkich istot żyjących. W mieszkaniu nie pozostał nikt literalnie, a nawet powiem państwu, że drzwi do mieszkania zostały otwarte. Szalenstwo! Nieostrożność? Nie podobnego! Zamiatowanie człowieka oryginalnego — mówiąc te słowa, zwrócił się do Jerskiego i uśmiechnął się, jakby prosząc o wybaczenie za to wyrażenie — do badań psychologicznych. Tak, proszę państwa, mieszkanie było otwarte. Każdy mógł wejść kiedy chciał, bez pytania, bez pukania i dzwonienia. Nie był jednak mecenas znowu takim nieostrożnym: na dole postawił w ogrodzie prywatnego detektywa, który miał śledzić wszystkich gości proszonych i nieproszonych, którzy wchodziliby do jego mieszkania. Dzięki temu właśnie środkowi ostrożności mamy pewne materiały w rękę i możemy z niemi podzielić się z państwem.

Znów nastąpiła cisza.

— Ze względów zrozumiałych upoważnił mnie mecenas Jerski do zakomunikowania rezultatu tego eksperymentu, właśnie mnie.

Znowu nastąpiła chwila przerwy. Szelię zdawał się namyślać jeszcze, jak poruszyć temat, który widocznie musiał być nieco drażliwy.

— Proszę państwa! Teoria moja okazała się w pełni prawdziwa. Wydarzenia, które miały miejsce w mieszkaniu mecenasem Jerskiego spowodowały wywołanie dobrych i złych rzeczy. Zaczniemy od rzeczy złych. Do mieszkania mecenasem zakradł się, a raczej wszedł bez wszelkich trudności, ale w złych celach pewien młody człowiek, znany dosyć dobrze na gruncie warszawskim, chcąc wykraść jeden z testamentów, złożonych w kancelarii mecenasem, ciem sfalszowania go. Sztuczka ta udała się w całości: testament wykradł, dał go do sfalszowania, a potem oryginał odniósł do mieszkania p. Jerskiego, włożył go na miejsce, z którego wziął. Niestety, rzeźmieszek czasem bywa wystrychnięty na dudka: ukradziony i potem oddany testament nie był wcale oryginałem, lecz kopją. W ten sposób całe fałszerstwo nie miało najmniejszego znaczenia i wartości. Całą tę mechanizację zauważyła pewna młoda osoba, której nazwiska nie wymienię, ale która była bardzo bliska sercem mecenasem. Mówię o tych rzeczach tak jasno i bez obstrukcji, bo mnie mecenas do tego upoważnił. Młoda ta osoba, która dawno już nie pokazywała się i zerwała wszelkie stosunki z mecenasem, przybyła do niego, chcąc mu wyznać rzeczy, których nie nazwę dokładnie, ale które miały dla niego wielkie znaczenie na przyszłość.

(Dokończenie nastąpi)

## OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

### Obwieszczenie

o obowiązku składania zeznań podatkowych dla wymiaru podatku obrotowego 1940 r. i podatku dochodowego 1941 r.

#### I. Podatek obrotowy.

##### 1. Obowiązek składania zeznań.

Do składania zeznań podatkowych dla wymiaru podatku obrotowego za rok podatkowy 1940 obowiązane są wszystkie osoby fizyczne i prawne, jawne spółki handlowe, spółki komandytowe i spadki wakuujące (nieobjęte), które w roku kalendarzowym 1940 na obszarze Generalnego Gubernatorstwa wykonywały zawodowo i odpłatnie prywatnoprawne świadczenia rzeczy lub usług.

Od tego zobowiązania zwolnione są osoby, które w roku kalendarzowym 1940 dokonywały wyłącznie obrotów, które w myśl artykułu 3 ustawy o podatku obrotowym z dnia 4 maja 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 292) w połączeniu z §§ 13 do 27 rozporządzenia wykonawczego z dnia 19 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 287) wolne są od podatku, chyba, że są one przez urząd skarbowy wezwane do złożenia zeznań podatkowych. Wezwanie może nastąpić drogą publicznego obwieszczenia. Doreczenie formularzy dla zeznań podatkowych uchodzi jako wezwanie do złożenia zeznań podatkowych. Bliższych informacji o obowiązku składania zeznań udzielają Inspektorzy Skarbowi i Urzędy skarbowe.

##### 2. Terminy do składania zeznań i właściwość miejscowa.

Osoby fizyczne, jawne spółki handlowe, spółki komandytowe i spadki wakuujące (nieobjęte) powinny dla każdego poszczególnego zakładu lub każdego przedsiębiorstwa wypełnić zeznanie podatkowe i złożyć najpóźniej do dnia 1 marca 1941 r. w urzędzie skarbowym, właściwym miejscowo dla danej siedziby lub przedsiębiorstwa.

Osoby prawne powinny również dla każdego poszczególnego zakładu lub każdego przedsiębiorstwa wypełnić zeznanie podatkowe z tym, że wszystkie te zeznania podatkowe należy do dnia 1 maja 1941 r. złożyć w urzędzie skarbowym, właściwym miejscowo według ich siedziby.

#### II. Podatek dochodowy.

(Dział pierwszy ustawy o państwowym podatku dochodowym).

##### 1. Obowiązek składania zeznań.

Do składania zeznań podatkowych dla wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1941 według dochodu z roku kalendarzowego 1940 (rok gospodarczy 1939/40) obowiązane są:

- wszystkie osoby prawne;
- osoby fizyczne i spadki wakuujące (nieobjęte), prowadzące księgi handlowe (albo według kodeksu handlowego uproszczone księgi handlowe) lub księgi gospodarcze;
- osoby fizyczne i spadki wakuujące (nieobjęte), nie prowadzące ani ksiąg handlowych ani ksiąg gospodarczych, które jednak w roku kalendarzowym 1940 miały obroty lub dochody brutto powyżej 3000 złotych, przy czym nie uwzględnia się dochodów z pracy niesamodzielną (pobory, emerytury, wynagrodzenia za pracę najemną). Jeżeli jednak płatnicy ci w roku kalendarzowym 1940 mieli wyłącznie dochody z rolnictwa, to obowiązani są oni do składania zeznań podatkowych dla wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1941 tylko wtedy, gdy uprawiana powierzenia rolna przekracza 15 ha;
- osoby fizyczne i spadki wakuujące (nieobjęte), które w myśl liter b) i c) nie są obowiązane do składania zeznań podatkowych, jednak przez urząd skarbowy wezwane są do złożenia zeznań podatkowych. Wezwanie nastąpić może w drodze publicznego obwieszczenia. Doreczenie formularzy dla zeznań podatkowych uchodzi jako wezwanie do złożenia zeznań podatkowych.

##### 2. Terminy do składania zeznań i właściwość miejscowa.

Osoby prawne powinny zeznania podatkowe najpóźniej do dnia 1 maja 1941 r., wszyscy inni płatnicy najpóźniej do dnia 1 marca 1941 r. złożyć w urzędzie skarbowym, właściwym miejscowo według siedziby lub miejsca zamieszkania. Dniem przełomowym dla siedziby lub miejsca zamieszkania płatników jest 15 grudnia 1940 r.

#### III. Podatek dochodowy.

(Dział drugi ustawy o państwowym podatku dochodowym).

##### 1. Obowiązek składania zeznań.

Do składania obliczenia o podatku dochodowym za pobory z niesamodzielną pracą obowiązane są osoby, które w roku kalendarzowym 1940:

- otrzymywały wynagrodzenia od więcej niż jednego pracodawcy;
- otrzymywały od jednego pracodawcy dwa lub kilka okresowych wynagrodzeń lub obok okresowych wynagrodzeń też jednorazowe wynagrodzenia, jeżeli łączna suma wynagrodzeń za rok kalendarzowy 1940 przekracza 4800 złotych.

##### 2. Terminy do składania obliczeń i właściwość miejscowa.

Obliczenia należy złożyć najpóźniej dnia 15 kwietnia 1941 r. w urzędzie skarbowym, który był właściwym miejscowo według miejsca zamieszkania w dniu 15 grudnia 1940 r.

##### 3. Obowiązek płacenia.

Kwotę, stanowiącą różnicę między obliczonym a potrąconym przez pracodawcę podatkiem dochodowym, należy wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego w dwóch równych ratach najpóźniej do dnia 15 kwietnia i do dnia 15 października 1941 r.

#### IV. Formularze.

Do zeznań podatkowych (patrz pod I i II) i obliczeń (patrz pod III) należy użyć urzędowych formularzy, które wydają bezpłatnie urzędy skarbowe.

#### V. Postanowienia karne.

Kto nie złoży w terminie zeznań podatkowych lub obliczeń (patrz wyżej) lub podaje nieprawdziwe albo niepełne dane w zeznaniach podatkowych lub obliczeniach, ulega karze. Wskazuje się na artykuły 176 i 185 ordynacji podatkowej.

#### VI. Skutki nieterminowego płacenia.

W wypadku nieterminowego płacenia podatków ściągana się je przymusowo. Obok odsetek za zwłokę w wysokości 0.75 proc. miesięcznie pobiera się wtedy jeszcze opłaty z tytułu upomnienia i egzekucji.

Kraków (Kraków), 1 lutego 1941 r.

Kierownik Wydziału Finansów w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa

### Co grają w kinach?

Kino WANDA Św. Gertrudy 5

Wyświetla do czwartku, dnia 20 b. m. film p. t.

### Kawalerskie grzeszki

W rolach tytułowych: HANS MOSER — THEO LINGEN LUCIE ENGLISH.

## Przybory szewskie

poleca hurtownie Firma H. BRONNER w Krakowie, ul. Diebla 48 — Tel. 169-86 pod Zarządem komisarycznym



*Żanśsze ciekawy*

**Ilustrowany KURIER POLSKI**

Dzwonnik z Notre Dame - Wydarzenia polityczne z całego świata w swiecie J. K. P. - Irlandia z obecną wojną nie chce mieć nic wspólnego. - Reportaż z krakowskiej szkoły handlowej - Gsy potrafił jeździć konno? - Sensacja w kółku fotografatorów?

*Bridge — Humor — Fika*

IKP można wszędzie nabyć! Cena numeru tylko 40 gr.

**Farby ziemne i chemiczne**  
we wszystkich gatunkach i wszelkie artykuły malarskie

dostarcza w każdej ilości natychmiast

**Surowce dla Przemysłu „Te-Ha” Tadeusz Hampel**  
Kraków, ul. Św. Tomasza 22  
207a Tel. 172-77  
Minerały—Farby—Surowce—Chemia

**INTELIGENTNA PANI**  
z towarzystwa, z wyższym wykształceniem i praktyką biurową — język niemiecki w słowie i piśmie, maszynopismo, buchalterja — **PRZYJMIE ODPOWIEDNIE ZAJĘCIE** w godzinach przedpołudniowych. — **Luska wiadomość: Goniec Krakowski** Kraków „Nr. 6264“.

Mgr. praw — **Buchalter-korespondent** samodzielny — niemiecki i polski język i prawo — lat 25 — organizacja handlowa i przemysłowa — **POSZUKUJE OSADY** lub **PRZEDSTAWICIELSTWA** na prowincje. — Zgłoszenia: **Goniec Krakowski**, Kraków „Nr. 6288“.

Ogłoszenie w naszej gazecie jest najlepszym czynnikiem i najskuteczniejszą dźwignią handlu.

**Spółdzielnia Spożyców STAŁOWA WOLA**  
z odpowiedzialn. udziałami w Stałowej Woli zawiadamia swych członków, że **DOPOCZNO Walne Zgromadzenie** członków Spółdzielni odbędzie się w dn. 2 marca br. o godz. 10:30 w sali kinowej w Stałowej Woli przy ulicy C—X, na które się wszystkich członków zaprasza.

**Pieniądze zaginęły?**

Godziennie przeskakują nam Gzytelnicy pod naszym adresem różne kwoty pieniężne. W pośpiechu zapomina się:

- szacunkowa na przeskanie na jaki cel przeznaczono są pieniądze
- Wypisanie adresu nadawcy

Gelem unikniętą wiele przykrych nieporozumień należy koniecznie szacunkowo wyznaczyć cel wpłaty i adres.

Przy wpłatach posługuj się posztowym kontem osokowym „**Goniec Krakowski**” WARSZAWA 658

**Sala Starego Teatru**  
od piątku 21 - 22 i 23 lutego 1941

# REWIA

artystów warszawskich

„**Coś nowego**”  
UDZIAŁ BIORA:  
**HELENA GROSSOWNA**  
**NINA WILIŃSKA**  
**WŁADYSŁAW WALTER**  
**TADEUSZ FRENKIEL**  
**TADEUSZ WESOŁOWSKI**  
**ZDZIŚLAW KARCZEWSKI**

Codziennie 2 przedstawienia o godz. 17 i 20-tej. Przedpremię bilietów codziennie od godz. 10 rano przy kasie Starego Teatru.  
CENY MIEJSC OD ZŁ. 2 DO ZŁ. 8.  
NIEDZIELA 23. II. godz. 12 PORANEK POPULARNY

**Tańszy** jest „Goniec Krakowski” w prenum. miesięcznej.

Wolne posady
RETUSZERKA
KUCHARKI
DO ZAKONU

Posad poszukują
SŁUŻĄCA
KUCHARKA

KUPIE
kamienice — lub
parcelę od włoś-

GARDEROBĘ,
bielizną, zegar-

ORGANKI
Militarymusk tu-

NARYBEK
karpia — ładny,

TAPCZANY
ŁÓZKA
duże, dzieciece,

PAPIERY,
torebki papiero-

NOCLEGI
ogrzane, śródmie-

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

ZGUBIŁAM
branzolete złota,

LAMPY
KARBIDOWE

DO ZAKONU
na księży przy-

Absolwent-ka
Handlowego Li-

Kupno
SREBRNE

UBRANIA,
plaszcz, kostju-

MEBLE
wielkiego roz-

UNDERWOOD
biurowy i waliz-

WAGI
dla aptek, złotni-

SYPIALNIE
Jadalnie okaz-

NOCLEGI
ogrzane, śródmie-

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

TONGA
herbata jest pe-

WYPOZYCZA
płaskie od 1 zł.

MŁODA
służąca kuchark-

MŁODA,
młodej powierzo-

MASZYNA
do szycia bęben-

PISARSKA
maszynę w bar-

MASZYNA
do szycia w do-

BIURKO
duże z szufladami

PATEFONY
motocykle, rowe-

SYPIALNIE
tandem poleca: M-

NOCLEGI
ogrzane, śródmie-

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

TONGA
herbata jest pe-

WYPOZYCZA
płaskie od 1 zł.

OGRODNIKA-
WARZYNIKA

SOLIDNA,
po szkole śred-

KUPIE
ubrania, plaszcz,

LAŃCUSZEK,
obrożki przed-

SKRYPTY,
podrecznik zak-

WÓZEK
Konkou do sprze-

AKORDEON
nowy 120 basów,

MERCEDES-
Prima portable

NOCLEGI
ogrzane, śródmie-

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

TONGA
herbata jest pe-

WYPOZYCZA
płaskie od 1 zł.

FRYZJERKA
siła zdolna szuka

GOSPODYNIA,
kucharka znają-

WARTOSCIOWE
PRZEDMIOTY

WILLE,
kamienice, par-

TONGA
herbata wszędy

MASYNKI
do mięsa Nr. 32

ROWERY,
części rowerowe

SEPAROWANY
pokój z sypialni-

NOCLEGI
ogrzane, śródmie-

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

TONGA
herbata jest pe-

WYPOZYCZA
płaskie od 1 zł.

MEBLE — GARDEROBĘ — RÓŻNOŚCI
sprzedaż najkorzystniejszą
„KOMIS” — Plac Dominikański 4.

PROTEKT OD BOLE ŚLIZOWY
KOWALSKINA
NOSIJE W KOSCIACH
PRZEZIEBIENIU GRYPE I KATARZE

Przy kaszlu
Syrop ze świeżego korzenia
ŻYWOKOSTU
Magistra GOBIECA

SPRZEDAŻ
nieruchomości

MŁYŃSKIE
kamienice, kamie-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

WILLE,
kamienice, par-

BATERIE
płaskie od 1 zł. Lampy
karbidowe najtańszej.

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

NIEMIECKIEGO
wymiaru 2-3

PAPA DACHOWA
stała na składzie.
„Universal”
Kraków, Starowiślna 26.